

پایه :	۴	موضوع :	قرآن ۴
تاریخ :	۹۲/۰۳/۱۲	ساعت :	۱۰:۳۰

معاونت آموزش
اداره ارزشیابی و امتحانات
کمیسیون طرح سؤال

نام کتاب: گزیده تفسیر نمونه سوره‌های «مریم، طه، انبیاء، مؤمنون، لقمان»

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید. در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

* وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّن قَرْنٍ هَلْ يُخِشُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْرًا. (مریم/۹۸)

۱. منظور از «رِکْرًا» در این آیه چیست؟ ب ۱۰۴

أ. حرکات مشرکین در برزخ □ ب. صدای آهسته ■ ج. صدای عذاب کفار □ د. کوبیده شدن کفار □

۲. آیه شریفه «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا» (انبیاء/۲۲) اشاره به کدام برهان فلسفی دارد؟ ج ۱۶۰

أ. برهان مشارکت □ ب. برهان استحاله شریک الباری □ ج. برهان تمناع ■ د. برهان نفی عبث در خلقت □

۳. «لَا تَحْزَنْهُمْ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ» (انبیاء/۱۰۳) مراد از «الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ» چیست؟ ج ۱۹۱

أ. عذاب‌های دنیا □ ب. وحشت قبر □ ج. وحشت‌های روز قیامت ■ د. صدای آتش جهنم □

۴. «وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أُخْرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَتُ اللَّهِ» (لقمان/۲۷) کدام گزینه معنای «كَلِمَتُ اللَّهِ» را بیان می‌کند؟ ب ۵۷۵

أ. نعمات الهی □ ب. علم و دانش پروردگار ■ ج. آیات خداوند □ د. قدرت الهی □

سؤالات تشریحی:

۱. چرا یکی از نام‌های قیامت «يَوْمَ الْحَسْرَةِ» است؟ چه کسانی در این روز حسرت می‌خورند؟ ۸۶

روز قیامت برای همگان مایه تأسف است، افراد بی ایمان و ستمگر حسرت می‌خورند که چرا در دنیا ایمان نیاورده و عمل صالح انجام ندادند، و نیکوکاران حسرت می‌خورند که چرا بیشتر اعمال نیک انجام نداده‌اند.

* وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَإِذَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجَ حَيًّا * أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا. (مریم/۶۷-۶۶)

۲. شأن نزول آیه را نوشته، با توجه به آن شبهه مشرکین در مورد معاد و پاسخ آن را بنویسید. ۹۵

أبی بن خلف یا ولید بن مغیره، استخوان پوسیده‌ای را در دست گرفت و با دستان خود نرم کرده و در برابر باد می‌پاشیدند و می‌گفتند خداوند چگونه ما را بعد از مردن و پوسیده شدن استخوان‌هایمان چگونه ما را زنده می‌کند؟ پاسخ این شبهه هم آن است که آیا انسان به یاد نمی‌آورد که قبلاً او را آفریدیم و ابداً چیزی نبود؟

* يَوْمَ حَشُرَ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا * وَنُسِيقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرْدًا. (مریم/۸۶-۸۵)

۳. منظور از محشور شدن متقین به صورت «وَفْدًا» و مجرمین به صورت «وَرْدًا» چیست؟ ۱۰۰

پرهیزکاران به صورت دسته جمعی و با عزت و احترام محشور می‌شوند و مجرمین در حالی که تشنه‌کامند به سوی جهنم فرستاده می‌شوند.

۴. با توجه به آیات «قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي * وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي * وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي * يَفْقَهُوا قَوْلِي * وَاجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي» حضرت موسی (علیه السلام) برای پیروزی در مأموریتش از خدا چه درخواست‌هایی کرد؟ (طه/۳۳-۲۵) ۱۱۳

۱. سینه‌اش گشاده شود ۲. کارش آسان شود ۳. تقاضای قدرت بیان ۴. تقاضای یاور و وزیر.

* قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلَقَهُ ثُمَّ هَدَى. (طه/۵۰)

۵. دو اصل اساسی‌ای که آیه به آن اشاره دارد را بیان نمایید. ۱۲۱

۱. تأمین نیازمندی‌های موجودات ۲. به کار گرفتن نیروها و امکانات در مسیر پیشرفت موجودات و هدایت و رهبری آنها.

۶. أ. چرا پس از دیدن معجزه حضرت موسی (علیه السلام)، فقط ساحران ایمان آوردند نه دیگر مردم؟ ب. فرعون برای بی اثر کردن ایمان ساحران چه ترفندی به کار برد؟ ۱۲۷-۱۲۹

أ. زیرا ساحران سحر را از غیر سحر تشخیص می‌دادند و یقین کردند این امر فقط می‌تواند معجزه الهی باشد ب. فرعون برای بی اثر کردن ایمان سحره آنها را متهم کرد که موسی بزرگ شما است که به شما سحر آموخته و تمام این توطئه و با نقشه قبلی است.

* وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى. (طه/۱۲۹)

۷. در این آیه به کدام سنت الهی پیرامون عذاب، اشاره شده است؟ ۷۹

اشاره به فرمان آفرینش دایره آزادی انسان‌ها است زیرا اگر هر مجرمی بلافاصله مجازات گردد ایمان و عمل صالح تقریباً جنبه اضطراری پیدا می‌کند و بیشتر به خاطر ترس از مجازات فوری بود، بنابراین وسیله تکامل نخواهد بود. به علاوه اگر مجرمان فوری مجازات شوند کسی در روی زمین زنده نخواهد ماند.

* وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ. (مؤمنون/۸)

۸. مراد از امانت و عهدی که توسط مؤمنین رعایت می‌شود، چیست؟ ۲۴۲

این امانت مفهومی وسیع دارد، و امانت‌های خدا و پیامبران و مردم جمع است، نعمت‌های خدا، آیین حق، کتب آسمانی، دستور العمل‌های پیشوایان حق، اموال فرزندان، پست‌ها و مقام‌ها، و حکومت، همه و همه امانت‌ها و ودیعه‌هایی است که مؤمنین حقوق آنها را رعایت می‌کنند.

* وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا.... * وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْظُضْ مِنْ صَوْتِكَ (لقمان/۱۸-۱۹)

۹. توصیه‌های لقمان به فرزندش در این آیه‌ها را باز گو کنید. ۵۷۱-۵۷۰

متواضع باش و با بی‌اعتنایی از مردم روی مگردان، مغرورانه بر زمین راه نرو، در راه رفتن اعتدال را رعایت کن از صدای خود بکاه و هرگز فریاد مزین. خلاصه نهی از خود برتر بینی و خود پسندی و امر به اعتدال در عمل و سخن شده است.